

Deželni zbor kranjski.

VIII. seja dne 19. aprila.

V tej seji se je mlekarški zadrugi v Trnovem pri Ilirski Bistrici preložil rok za povračilo deželnega posojila 1000 K za dve leti, za napravo mostu čez Ljubljano pri Fužinah se je prispevka 25 % dejanskih troškov, a za napravo kanala ob deželni cesti v Železnikih se je dovolilo 600 K.

Po poročilu grofa Barbota se je sklenilo uvrstiti cesto pri Šrajbarskem Turnu med deželne ceste in dovoliti 1000 K podpore.

Več prošelj se je odstopilo v rešitev dež. odbora. Računski zaključek muzealnega zaklada se je odobril in se je izreklo, da ostane dež. zbor pri svojih sklepih glede reorganizacije muzeja in da to reorganizacijo izvrši koj, čim vlada zagotovi podpore 5000 gld. na leto.

Po poročilu poslanca Luckmanna se je dovolilo bolnici usmiljenih bratov v Kandiji 2000 K izredne podpore, na prošnjo županstva v Krškem pa se je sklenilo izposlovati ondotni bolnici pravico javnosti.

Poslanec Murnik je poročal o raznih prošnjah in je bilo sklenjeno dovoliti društvu za deška rokotvorna dela 50 K, kranjskemu in primorskemu gozdarskemu društvu 400 K, društvu zdravnikov na Kranjskem 200 K, društvu za varstvo kmetijskih in gospodarskih koristi pri sklepanju trgovski pogodb 200 K.

Poslanec Božič je poročal o poglavju o občinskih zadevah v letnem poročilu deželnega odbora. Poročilo je bilo odobreno. Pri tej priliki je dr. Tavčar vlado ostro prijel, ker se okrajni glavarji nekako postavljalo nad deželni odbor.

IX. seja dne 21. aprila.

V tej seji se je po poročilu poslanca Božiča naročilo deželnemu odboru v prihodnjem zasedanju predložiti projekt za Žirovsko cesto v Logatec in na Vrhniko.

Ravno tako se je sklenilo po poročilu poslanca Langerja, da naj deželni odbor prihodnje leto predloži načrt za preskrbljenje Suhe Krajine z vodo.

Občini Preser se je dovolilo 500 K prispevka k stroškom za ustanovitev železničnega postajališča ondukaj, za napravo brvi čez Savo pod Mošnjami pa se je dovolilo 300 K.

O ustanovitvi zaklada za javna dela in povzdigo kulture na Kranjskem je poročal dr. Schaffer in je bil dotični zakon odobren.

O zakonu glede oskrbe prazgodovinskih in starinskih najdb na Kranjskem je poročal Šubic. Po daljši debati se je načrt vrnil deželnemu odboru.

Na to se je začela razprava o poročilu deželnega odbora glede deželne kulture. Poslanec Lenarčič je obžaloval, da deželni odbor ni predložil poročila o konsumnih društvih in je grajal, da se pri posojilnicah nič ne skrbi za rezervni fond.

Tekom razprave je Božič govoril o uravnavi Sore in Račeve ter o uravnavi vipavskih voda, Kalan o

kranjskem vodovodu, Modic o cerkniškem vodovodu in Košak o grosupeljskih vodah.

Politični pregled.

Državni zbor se skliče na dan 8. maja in v prvi seji mu predloži vlada svoj načrt jezikovnega zakona za Češko in za Moravsko. Malo dni in sicer dne 12. maja se pa snideta tudi delegaciji. Sklicani bosta delegaciji v Budimpešto. Doslej se je, kolikor pomnimo, samo jedenkrat zgodilo, da sta zborovali delegaciji mej zasedanjem državnega zbora. To je bilo leta 1896 O polčzaju, v katerem se bode nahajal državni zbor, ko se skliče, govorimo na drugem mestu

Čehi in vlada. — Razmerje mej češkimi poslanci in mej Körberjevo vlado je jako napeto. Očividno je, da se hočejo Čehi prav z ozirom na to, da bodo začeli proti vladi odločen boj, prikupiti cesarju, kolikor se da, tako, da bi njih opozicije ne tolmačil krivo. Od tod izhaja, da so celo tako radikalni ljudje, kakor je dr. Gregr, dr. Fořt in drugi ostro obsojali zde-afere kot neumestne in neumne. V češkem deželnem zboru pa se je zajedno pokazalo, kako daleč so Čehi od tistega stališča, ki ga vlada zavzema glede uredbe jezikovnega vprašanja. Čehi so podali predlog glede uredbe jezikovnega vprašanja; dr. Pacak in dr. Fořt sta ta predlog utemeljevala. Z njim zahtevajo Čehi to isto, kar jim je bil dal Badeni, pa še nekaj več. Od te zahteve ne bodo odnehali, vsako drugo ponudbo pehajo odločno od sebe, zlasti pa vladno ponudbo, katero smatrajo za popolnoma nesprejemljivo. Fořt je dejal pri tej priliki, da imajo Čehi dovolj moči, da bodo kljubovali vsem nasprotnikom. Pri tem so Čehi popolnoma pripravljeni, pa jih zapusté jugoslovanski poslanci in tudi vsi drugi zavezniki, tako, da bodo v parlamentu popolnoma osamljeni in zavedajo se tudi, da bodo z svojo obstrukcijo onemogočili parlamentarno vladanje vsaj za nekaj časa, ter da jih čaka vsaj za nekaj časa batina absolutizma.

Nemci in ustava. — Doslej so se vse nemške stranke z veliko odločnostjo in vnemo držale veljavne ustave in se zlasti z vso silo upirale vsakemu razširjanju deželne avtonomije. Zdaj pa se o raznih prilikah kaže, da so začeli opuščati to stališče in da jim močno diši razširjanje deželne avtonomije. Nov dokaz zato je podal koroški deželni zbor. Ta je sklenil, naj se začne šolsko leto v Veliki noči, dasi spada taka določba po sedanji ustavi izključno v delokrog učne uprave in nima po državnem šolskem zakonu deželni zbor o tem čisto nič odločevati. Kdo bi se čudil, da je „Neue freie Presse“ radi tega sklepa skrajao nejevoljna.

Bolgarska. — Časopisje je prepravljeno z raznimi kombinacijami glede imenovanj bolgarskega kneza Ferdinanda. Zlasti avstrijski listi so nejevoljni in to kaže, da se Ferdinanda politika ne pomika v tiru, ki bi se dunajskim krogom dopadel. „Rossija“ je v tem oziru izrekla značilno besedo. Ta ugledni list meni, da, ako je mogla Rusija pomagati Kitajski in Perziji, mora to še v večji meri in še prej storiti Bolgarski. Namen temu je, osvoboditi Bolgariko iz krempljev dunajske „Länderbanke“ in dunajskih borzijancev, ker je Bolgarska vsled gospodarske odvisnosti od Dunaja bila tudi politično odvisna od Avstrije.

Črna gora. — Razni listi poročajo, da je turški sultan dovolil Črni gori, da sme v Prizrenu ustanoviti konzulat. To je hud udarec za Milana, kateremu se je začelo svitati, da zamore Črna gora postati srbski Pijemont, ter da je milanovščina doigrala. Nič manjši udarec je bilo za Srbijo to, da sultan ni hotel sprejeti srbskega poslanika Stojana Novakovića. Ako je imela Srbija doslej v Turčiji neke vspehe, se mora zato zahvaliti samo ruskemu poslaniku v Carigradu, ki je Srbijo vedno podpiral. Milan pa je končno razžalil tudi Rusijo